

Çocuklar in Beden Takdir le?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuklar in Beden Takdir le?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18850>

Öz

Çocuklar için Beden Takdir Ölçeği (ÇBTÖ), çocukların kendi bedenlerine yönelik geliştirdikleri olumlu tutumları ve takdiri ölçmeyi amaçlayan psikometrik bir araçtır. Ölçek, Faruk Caner Yam tarafından 2019 yılında Türk kültürüne **uyarlanmıştır**. Bu uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin yapı geçerliliği ve güvenilirliğini Türk çocuk örnekleminde test ederek, alanda kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sunmayı hedeflemiştir. Elde edilen psikometrik veriler, ölçeğin Türk kültüründe **Beden Takdiri** yapısının bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Beden Takdiri, Çocuk, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometri.

Yazarlar

Faruk Caner YAM

Amaç

Çocuklar için Beden Takdir Ölçeği'nin temel amacı, çocukların kendi bedenlerine karşı gösterdikleri olumlu tutumları, saygı ve kabul düzeyini nicel olarak belirlemektir. Bu ölçek, özellikle pozitif beden imajı araştırmalarında ve yeme bozukluklarının önlenmesi çalışmalarıyla kritik bir rol oynamaktadır.

Ölçeğin Türkçeye uyarlanması, uluslararası alanda kabul görmüş bu yapının Türkiye'deki çocuk popülasyonunda kültürel olarak geçerli ve güvenilir bir biçimde ölçülmesini sağlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yapı

Çocuklar için Beden Takdir Ölçeği (ÇBTÖ), pozitif beden imajının merkezi bir bileşeni olan **Beden Takdiri** (Body Appreciation) yapısının ölçmektedir. Beden takdiri, yalnızca dış görünüşe odaklanmak yerine, bireyin bedenine içtenlikle değer vermesi, ona saygı duyması, bedenini sevişlerine güven duyması ve bedeni hakkında olumlu bir tutum sergilemesi olarak tanımlanır. Bu yapı, çocukların benlik saygısı ve genel refah düzeyleri ile güçlü bir ilişki içindedir.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliği, Türk örnekleminde **doğrulayıcı faktör analizi** (DFA) kullanılarak incelenmiştir. DFA sonuçları, ölçeğin kuramsal yapısının Türk kültürüne iyi düzeyde uyum

sağladığını kanıtlayan güçlü uyum indeksleri vermiştir.

Elde edilen uyum indeksleri şunlardır: $\chi^2/df = 1.23$, GFI = .94, IFI = .98, CFI = .98, NFI = .91 AFGI = .90, TLI = .98 ve **RMSEA** = .044. Özellikle χ^2/df oranının 5'in altında (1.23) ve RMSEA değerinin .08'in altında (.044) olması, modelin kabul edilebilirliğinin ötesinde mükemmel bir uyum sergilediğine işaret etmektedir.

Güvenirlilik

Çocuklar için Beden Takdir Ölçeği'nin (ÇBTÖ) Türkçe Formu'nun iç tutarlılık güvenilirliği, **Cronbach Alfa** iç tutarlılık katsayısı hesaplanarak belirlenmiştir. Yapılan analiz sonucunda iç tutarlılık katsayısı (α) = .87 olarak hesaplanmıştır.

Psikometrik standartlara göre .70 ve üzeri Cronbach Alfa değerleri ölçeğin güvenilir olduğunu gösterirken, .87 değeri ölçeğin maddeleri arasında yüksek düzeyde tutarlılık bulunduğunu ve aracı kararlı ölçümler sağladığını teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çalışmasında kullanılan **doğrulayıcı faktör analizi** (DFA), ölçeğin orijinal tek faktörlü yapısının Türk çocuk örnekleminde geçerliliğini test etmiştir. Analiz sonuçları, tüm uyum indekslerinin (GFI, CFI, IFI, TLI vb.) mükemmel uyum sınırları içerisinde olduğunu göstermiştir. Bu bulgular, ölçeğin Beden Takdiri yapısının tek bir boyutta başarıyla bir şekilde ölçtüğünü ve faktör yapısının kültürel bağlamda korunduğunu doğrulamaktadır.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme

Language Available: Türkçe

Population Group: Çocuklar

Age Group: Çocukluk dönemi (Spesifik yaş aralığı çalışmada belirtilmemiştir.)

Population Details: Türk Kültürü örnekleminde psikometrik özellikleri test edilmiştir.

Test Methodology: Öz bildirim ölçeği

Anahtar Kelimeler

Cronbach Alfa, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Beden İmgesi, Öz Saygı, RMSEA.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: farukcaneryam@hotmail.com

Correspondence Address: Bilinmiyor

Özinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2019 yılında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Uluslararası 100. Yılı Eğitim Sempozyumu kapsamında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı, telif hakları ve potansiyel ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Faruk Caner Yam ile doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim e-posta adresi: farukcaneryam@hotmail.com.

Kaynaklar

Yam, F. C. (2019, Ekim). Çocuklar için Takdir Ölçeğinin Türk kültürüne uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. Ş. Şentürk (Ed.), *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Uluslararası 100. Yılı Eğitim Sempozyumu Bildiriler Kitabı* içinde (ss.164-172). Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi.

Çalışmanın orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [cocuklar-icin-beden-takdir-olceginin-turk-kulturune-uyarlanmasi-gecerlik-ve-guvenirlik-calismasi.pdf](#)

Sempozyum Bildiriler Kitabı bağlantısı: u100es.omu.edu.tr

Çocuklar için Beden Takdir Ölçeği Maddeleri

Aşağıdaki maddeler, ölçeğin örnek maddeleridir. Yanıtlar, 5'li Likert tipi bir derecelendirme ile verilmektedir.

Derecelendirme: 1-Asla 2-Nadiren 3-Bazen 4- Sık Sık 5- Her Zaman

Vücudumla ilgili iyi şeyler hissediyorum.

Vücuduma saygı duyuyorum.

Vücudumun en azından bazı iyi niteliklere sahip olduğunu hissediyorum.

Vücuduma karşı olumlu bir tavır sergiliyorum